

"האשה היהודייה"

חלק ראשון מתוך שלושה: מצוותיה המיוחדות של האשה

משיחת ו' תשרי תשמ"ה

התוועדות זו קשורה עם "יארצייט" של אשה בישראל. לכל לראש, עלינו ללמוד מכך הוראה בנוגע לעניינים שבהם נשים נבדלות מאנשים.

הלימוד הוא קל יותר כשמדובר במצווה שניתנה אומנם לנשים, אבל בעצם, מצד החיוב על-פי התורה, ומצד השכל והסברה, היא שייכת לזכרים ולנקבות כאחד.

הכוונה היא לשלוש המצוות, שהן העמודים שעליהם בית-ישראל עומד: טהרת המשפחה, כשרות האכילה והשתיה, והדלקת נרות שבת ויום-טוב.

על-פי התורה, שלוש מצוות אלו מחייבות זכרים ונקבות במידה שווה. אף-על-פי-כן, פוסקת התורה עצמה, בתורה שבעל-פה, וכך היא ההלכה בשולחן-ערוך, שעל-אף שהגברים והנשים מחוייבים במצוות אלו בשווה, עם זאת, מכיון ש"האשה מצויה בביתה" - ניתנה לה מצוות הדלקת נרות שבת ויום-טוב; ומכיון ש"אדם מביא חיטים, כלום חיטים כוסס?!", כלומר שהוא זקוק ל"עזר כנגדו" כדי להפוך את החיטים ללחם - ניתנה לנשים גם מצוות כשרות האכילה והשתיה;

וכן בנוגע למצוות טהרת המשפחה, שאף-על-פי שהן הבעל והן האשה מחוייבים בה וזוכים לשכר על קיומה, ושניהם אחראים גם לאי-קיומה, חס-ושלום - הרי ההקפדה והשמירה על פרטי המצווה, וכן קיומה בפועל, תלויים באשה. לאשה ניתנה אף נאמנות מיוחדת: בשאר חלקי התורה אנו מהססים להעניק נאמנות שכזו לעד אחד, ואילו בשלוש מצוות אלו אנו סומכים על אשה אחת ויחידה.

מכך מובן, שעל-ידי קבלת החלטה להגביר את השמירה וההקפדה על שלוש מצוות אלו, שקיומן, על-פי התורה, הוא בידי נשי ובנות ישראל - הרי תוספת השמירה על מצוות אלו על-ידי הנשים והבנות תגרום לתוספת כוח ועידוד גם בנוגע לאנשים ולבנים, להקפיד יותר על קיום המצוות השייכות להם בייחוד, ועל המצוות המשותפות לגברים ולנשים, שהרי מצד התורה הם מחוייבים במידה שווה גם במצוות אלו, ורק משום שעל-פי הטבע, כפי שנקבע על-ידי הקב"ה, "כל כבודה בת-מלך פנימה", ו"האשה מצויה בביתה" - ניתנה השמירה על שלוש מצוות אלו לנשים בישראל.

כאן המקום להזכיר, שכתוצאה מחושך הגלות, ישנם שהופכים חושך לאור ואור לחושך, וכתוצאה מכך נוצרה עלילה המנוגדת לחלוטין לשכל הישר ומנוגדת לאמת - כאילו על-פי התורה קיים אי-שוויון בין גברים לנשים, עד כדי כך, שהוקמה תנועה שלמה שמטרתה "לשחרר" את הנשים! הללו החלו לקדם עניינים המנוגדים לתורה, כשם מתבססים, כביכול, על הצורך באהבת-ישראל, ובשוויון בין כל בני האדם, שהרי כל אדם נברא בצלם אלוקים, ולכן אסור להפחית מכבוד הנשים לגבי כבוד האנשים.

התורה צפתה זאת מראש, וקבעה: "לא ילבש גבר שמלת אשה", וגם אשה לא תלבש "שמלת גבר", שכן לכל אחד מהם ניתן תפקיד ושליחות משלו בענייני העולם, ועל-אחת כמה וכמה - בענייני התורה.

הקב"ה קבע ששלמותו של גבר והישגו הנעלה ביותר לא יושג באמצעות "שמלת אשה", וכן בנוגע לנשים - שלמותן הגדולה ביותר היא כשתנהגנה כנשים, ולא לרדוף אחרי הגברים ולנסות לחקותם.

פרשת יתרו

החוסר הגדול ביותר בהכרת הערך העצמי הוא כשאדם חותר ונלחם כדי שיתירו לו לחקות אדם אחר! כאן אנו מוצאים שהופכים אור לחושך וחושך לאור: התורה העניקה לנשים את הזכות הגדולה ביותר שתיתכן - הדבר החשוב ביותר עבור "גוי קדוש", הוא בקשר לתורה, "תורה ציווה לנו משה" - להבטיח שאחרי הדור שנכח במתן-תורה יקום דור חדש שילך אף הוא באותה דרך, ואחריו יקום דור שלישי שינהג אף הוא כך; ומהי הדרך להקמתו של דור חדש אחרי הדור של מתן-תורה? - רק באמצעות הנשים!

